

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สิทธิความเสมอภาคนั้นรัฐธรรมนูญ ได้กล่าวไว้ใน พระราชบัญญัติสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ มาตราที่ 3 เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองภายใต้กฎหมาย การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า สักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรอง หรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ตามกฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้อง ปฏิบัติตาม (พระราชบัญญัติสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550) ระบบการศึกษาของไทยได้ให้ ความสำคัญกับการศึกษา โดยเฉพาะระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติในการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ หลักการบูรณาการเด็กพิการเข้าสู่ระบบการศึกษาปกติ นั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็กด้านต่างๆ นอกจากสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ปัจจัยเบื้องต้น ที่เป็นพื้นฐานของการบรรลุถึงสังคมแห่งความเท่าเทียม ต้องเริ่มจากการปฏิบัติที่ไม่เลือกปฏิบัติ เพราะจะเป็นผลให้เกิดความเท่าเทียมกันของคนในสังคม เด็กพิเศษ ที่พบอยู่ในชั้นเรียนปกติ ทั่วไป ในลักษณะของเด็กที่มีความยุ่งยากในการเรียนวิชาต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน เลข คณิต เป็นต้น และจะมีผลการเรียนรู้ทางการเรียนต่ำ ทั้ง ๆ ที่มีระดับเขาวนปัญญาปกติหรือสูง กว่าปกติ (ผดุง อารยะวิญญู, 2542 : 6-7)

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หรือ เด็ก แอลดี (Learning Disabilities) เป็นเด็กกลุ่มที่ถูก จัดไว้ในความพิการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พุทธศักราช 2550 เด็กที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้ ส่วนใหญ่พบมากในเด็กระดับประถมศึกษา เด็กในกลุ่มนี้เป็นเด็กที่มี ปัญหาด้านการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง การคิดหรือการคำนวณ ถ้าหากว่าครูผู้สอนไม่มี ความเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของเด็กเหล่านี้แล้ว จะส่งผลกระทบต่อการศึกษา ทำให้เกิด ความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสติปัญญาของเด็กทั้งที่เด็กมี สติปัญญาที่ดี ซึ่งเป็นผลทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในการนับถือตนเอง มีปัญหาในเรื่องการ วางแผนทางการศึกษา อาชีพ การใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนความสัมพันธ์ต่อครอบครัว และ ความสัมพันธ์ทางสังคมต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูและผู้ปกครองจะต้องเข้าใจและแสวงหาวิธี

ในการจัด กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ให้สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้อย่างมีความสุข

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งจะมีปัญหาในด้านการจำ การจำในสิ่งที่ได้ยิน และจำจากสิ่งที่มองเห็น ดังนั้นเด็กจึงมีปัญหาในด้านการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสะกดคำ การอ่าน วาเลตต์ (Valett) จึงได้จัดลำดับพัฒนาการของเด็กเป็นขั้นต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเรียนรู้ในด้านพัฒนาการของภาษาสิ่งที่เด็กควรจะมี คือความสามารถในการจำคำศัพท์ได้รู้ความหมายของคำสามารถเปล่งเสียงได้ ทั้งพยัญชนะต้น ตัวสะกด และพยัญชนะควบกล้ำ สามารถจำแนกเสียงพูดได้ อ่านหนังสือได้และเข้าใจสิ่งที่อ่าน ซึ่งการที่เด็กอ่านหนังสือได้หรือไม่นั้น ต้องอาศัยทักษะเบื้องต้น ที่จำเป็น 3 ประการ คือ การจำคำ ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่อ่าน (ผดุง อารยะวิญญู. 2542 : 122 – 133 ; อ้างอิงจาก Valett) ในการรับรู้คำ ถ้าเด็กไม่รับรู้คำหรือ จำคำที่เคยเห็นมาแล้วไม่ได้ จะมีปัญหาในการอ่านมาก ทำให้ไม่เข้าใจเรื่องทีอ่านความสามารถ ในการรับรู้คำ และการประมวลคำที่เรียนรู้มาจากประสบการณ์ตรง จะช่วยแก้ปัญหในการอ่านได้มากขึ้น (อุทัย ภิรมย์รัตน์. 2531 : 25)

การอ่านจึงเป็นเรื่องมือที่สำคัญในการศึกษาและหาความรู้ การเรียนรู้ ด้วยการใช้คำถามที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางมากขึ้น ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่าน เพื่อเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2539 : 25)

หลักการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านต้องให้เด็กเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของการอ่าน โดยครูเป็นผู้ส่งเสริมและแนะนำให้เด็กคัดเลือกอ่านตามความสนใจ จัดให้เด็กได้อ่านในช่วงเวลาสั้น ๆ เป็นประจำทุกวัน มุ่งเน้นความสำเร็จในการอ่านและครูให้การเสริมแรง ประสานงานกับผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 20)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในระดับอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การส่งเสริมและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้นั้น มีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อพัฒนาการ และความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน แต่จากการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ดังกล่าว พบว่า นอกจากเด็กพิเศษที่ต้องรับการจัดการเรียน

การสอนตามความเหมาะสม ตามวัย และตามหลักวิชาการแล้ว ต้องทำความเข้าใจกับ ผู้ปกครองที่ยังไม่เข้าใจและยอมรับในตัวเด็กในปกครองของตนว่าเป็นเด็กพิเศษ และในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการเรียนการสอนที่ให้ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญ ในและมีส่วนร่วมทางการศึกษาของเด็ก ให้ความสำคัญ ความเข้าใจต่อความจำเป็นในการ พัฒนาการเรียนการสอนสำหรับเด็ก เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เพื่อให้เด็กมีความรู้ ความสามารถความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าในการเรียนการสอนของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยเฉพาะ ด้านการอ่าน ควรเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีการสอนที่เหมาะสม เพื่อต่อการเรียนรู้ สามารถ ตอบสนองความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนเนื้อหา ดังกล่าวอย่างสนุกสนาน และไม่น่าเบื่อหน่าย สื่อการสอนที่สามารถตอบสนองความสนใจ ของผู้เรียนได้ดี คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) โดยนำเข้าไปใช้เป็นสื่อ เพื่อให้เด็กที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้โดยเฉพาะด้านการอ่าน มีความสนใจกระตือรือร้นที่จะเรียนมากยิ่งขึ้น โดยสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) มีความเหมาะสมในการการสร้างสื่อการสอนอ่านคำ โดยใช้แบบฝึกการอ่านคำคล้องจองภาพประกอบ เพื่อการศึกษาอ่านคำของเด็กที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ทั้งก่อนและหลังการอ่าน โดยใช้แบบฝึกการอ่านคำคล้องจองที่มีภาพประกอบ โดยการใช้โปรแกรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ e-book นั้นเป็น โปรแกรมที่ได้รับการพัฒนาให้ง่ายต่อการใช้งานและอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สอน สามารถนำเอาสื่อของเสียง ภาพ อักษร มัลติมีเดีย บวกกับการพัฒนาทางภาษาที่ใช้คำคล้องจอง ที่มีความไพเราะ พร้อมทั้งสามารถนำเสนอเนื้อหาผ่านทางสื่อต่าง ๆ และสร้างความน่าสนใจง่าย ต่อการจำสำหรับเด็กได้ เป็นอย่างดี (สุทิน ทองใสว. 2547 : 45) การผลิตสื่อการเรียนการสอน ดังกล่าว จะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านคำได้ ผู้วิจัย จึงได้นำเอาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษา สำหรับเด็กเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการสอนให้กับเด็กในปกครองเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญต่อการพัฒนา ด้านภาษา และการอ่านสำหรับเด็กพิเศษ เพื่อเป็นพื้นฐานของการอ่านในระดับสูง และการมี ส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนของทุกฝ่ายต่อไป

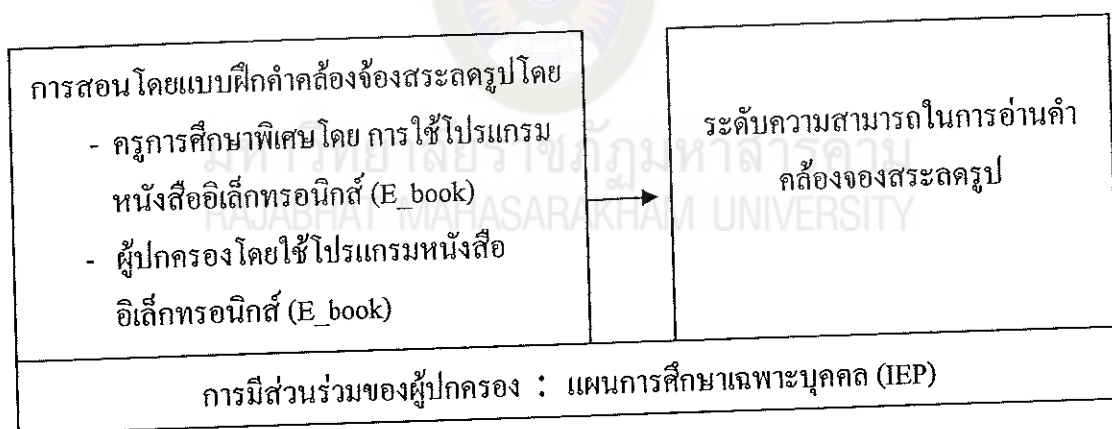
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใช้ในด้านการอ่านคำคล้องจองสระครูป สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำคล้องจองสระครูปจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่ม ที่สอนโดยครูการศึกษาพิเศษและผู้ปกครอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำคล้องจองสระครูปจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่ม ที่สอนโดยครูการศึกษาพิเศษและผู้ปกครอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดทฤษฎี

กรอบแนวคิด

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน มีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ปกครองเรื่องการอ่านสระครูป สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1. หลังการทดลองระดับความสามารถการอ่านคำคล้องจองสระลครูป จากหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ที่สอนโดยครูการศึกษาพิเศษสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05
2. หลังการทดลองระดับความสามารถการอ่านคำคล้องจองสระลครูป จากหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ที่สอนโดยผู้ปกครองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
3. ก่อนการทดลอง ระดับความสามารถการอ่านคำคล้องจองสระลครูป จากหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ที่สอนโดยครูการศึกษาพิเศษ และผู้ปกครองไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
4. หลังการทดลองระดับความสามารถการอ่านคำคล้องจองสระลครูป จากหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ที่สอน โดยครูการศึกษาพิเศษ และผู้ปกครองไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมของสถานศึกษา ที่ผู้บริหาร ครูผู้ปกครอง และนักเรียนทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก
2. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาทางการอ่าน โดยใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สำหรับเด็กพิเศษตามความเหมาะสม
3. โรงเรียนมีการจัดกระบวนการสอนที่หลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
4. ครูได้รับการพัฒนาด้านวิชาการในการนำนวัตกรรมใหม่ มาแก้ปัญหาในชั้นเรียน
5. การจัดการเรียนการสอนมีมาตรฐาน และให้การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาด้านการ เรียนรู้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ได้มาจากเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่มีผลการเรียนรู้ทางการอ่านคำสระลครูป หลังการคัดกรองที่ตำแหน่ง เปอร์เซ็นไทล์ที่ 95 จากนักเรียนทั้งหมด 34 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จากการศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คำคลังของสระลดรูป
ที่สอนโดยครูการศึกษาพิเศษและผู้ปกครอง

ตัวแปรตาม คือ ระดับความสามารถด้านการอ่านคำคลังของสระ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่ได้รับการตัดสินว่ามีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้คะแนนที่ 61 - 70 เกณฑ์การแปลผลคะแนนอยู่ในกลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย เช่น ขาดสายตา การได้ยิน สติปัญญา อารมณ์และสภาพแวดล้อม แต่อ่านหนังสือไม่ออก อ่านสะกดคำไม่ได้ และได้รับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์แล้วลงความเห็นว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้มี IQ อยู่ระหว่าง 90-93 คัดกรองกับเครื่องมือแบบคัดกรองเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs) จากนักเรียนที่ 34 คน เปอร์เซ็นไทล์ที่ 95 และตรวจสอบโดยเครื่องมือแบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Book) เรียกกันโดยทั่วไปคือ e-book หมายถึง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดสร้างมาจากโปรแกรม Desktop Author 4.0 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 10 หน่วยการวิเคราะห์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นนวัตกรรมใหม่ทางด้านวงการหนังสือ ห้องสมุด และเทคโนโลยีการศึกษา e-book จะเป็นพัสดุห้องสมุดยุคใหม่ที่เปลี่ยนจากรูปแบบดั้งเดิมซึ่งเป็นหนังสือที่ผลิตจากการเขียนหรือพิมพ์ตัวอักษรหรือภาพกราฟิกลงในแผ่นกระดาษ หรือวัสดุชนิดอื่น ๆ เพื่อบันทึกเนื้อหาสาระในรูปตัวหนังสือ รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น ที่ใช้กันปกติทั่วไปจากอดีตถึงปัจจุบันเปลี่ยนมาบันทึก และนำเสนอเนื้อหาสาระทั้งหมดเป็นสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ในรูปสัญญาณดิจิทัลลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่าง ๆ เช่น แผ่นซีดีรอม (CD-ROM) ปาล์มบุ๊ก (Palm Book) หนังสือในระบบเครือข่าย (Online Book) หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบอื่น ๆ ซึ่งรวมเรียกว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือ e-book

3. สรรดรูป หมายถึง คำที่ประสมสรรดรูป ได้แก่ สระโอะ สระเออ สระอัว

4. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คำคล้องจองสรรดรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบการอ่านที่ใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก หลังการเรียนในแต่ละเรื่อง เรื่องละ 5 ข้อ

5. คำคล้องจองประกอบภาพ หมายถึง โปรแกรมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่จัดทำขึ้นโดยใช้คำคล้องจองซึ่งใช้ถ้อยคำง่าย มีเนื้อหาสาระเด็กพุดแล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยมีสีสันสดใส สอดคล้องกับคำคล้องจอง พร้อมเรื่องราวประกอบ

6. เงื่อนไขการเสริมแรง คือ สิ่งที่นำมาเป็นสิ่งเร้าและตอบสนองเวลาเด็กแสดงพฤติกรรมกรรม การอ่านคำได้ถูกต้อง และสามารถอธิบายความหมายจากแบบฝึกได้

7. ระดับความพึงพอใจ คือ ระดับคะแนนความสามารถในการอ่านสรรดรูปจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และจากแบบสังเกต โดยมี เกณฑ์ 0–2 คะแนน ได้ ระดับ 1, 3 คะแนน ได้ ระดับ 2, 4–5 คะแนน ได้ ระดับ 3

8. โรงเรียน คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2552

9. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นเด็กที่ได้รับการคัดกรอง และมีปัญหาทางการเรียนรู้ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 คน ในปีการศึกษา 2552

10. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 คน ในปีการศึกษา 2552 ผู้ปกครองของนักเรียนที่ผ่านการอบรมการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 10 หน่วยการวิเคราะห์

ผู้ปกครองเด็กคนที่ 1 (มารดา) เด็กหญิงใจจริง (นามสมมติ) อายุ 34 ปี การศึกษาสูงสุดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น มีความรู้

ผู้ปกครองเด็กคนที่ 2 (มารดา) เด็กชายน้ำใจ (นามสมมติ) อายุ 38 ปี การศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น และโปรแกรมพื้นฐานมีความสามารถด้านภาษาไทย